

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

De Ecclesia, Qvæ Est in Purgatorio

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XIV. De grauitate pœnarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53890](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53890)

ram ad celeriolem purgationem; non igitur credibile est, Dæmonum opera animas illas cruciari.

Ex altera parte, quòd à Dæmonibus torqueantur animæ Purgatorij, docent multæ reuelationes, vt illa beati Fursæi apud Bedam lib. 3. hist. cap. 19. & apud Dionysium Carthusianum libro de quatuor nouissimis, & lib. 1. vitæ B. Bernardi, cap. 10. Maneat igitur & hoc inter secreta, quæ suo tempore nobis aperientur.

CAPVT XIV.

De grauitate pœnarum.

DE QVARTO, pœnas Purgatorij esse atrocissimas, & cum illis nullas pœnas huius vitæ comparandas docent constanter Patres. AVGVSTINVS in Psal. 37. *Quamuis, inquit, salui per ignem, grauior tamen erit ille ignis, quàm quidquid potest homo pati in hac vita.* GREGORIVS in Psal. 3. pœnitentialem: *Illum, inquit, transitorium ignem omni tribulatione presenti existimo intollerabiliorem.* BEDA in eundem Psalmum dicit, nulla esse supplicia martyrum, vel latronum cum illis purgatoriis pœnis conferenda. Idem habet B. Anselmus in 1. Corinht. 3. & B. Bernardus sermon. de obitu Humberti.

Idem probant omnes reuelationes, quæ apud Bedam lib. 3. & 5. historia, apud S. Brigittam, apud Dyonyfium Carthusianum, & in vita Christianæ mirabilis habentur.

Idem probat ratio, saltem de pœna sensus. nam tam ad dolorem, quàm ad gaudium tria concurrunt; potentia, obiectum, & coniunctio vnus cum altero. Iam quantum ad potentiam, sine comparatione capacior est doloris potentia rationalis, quàm animalis; nam quantum ad apprehensionem intellectus, est veluti fons, sensus veluti riuulus; quantum ad appetitum, voluntas est veluti fons, appetitus inferior est veluti riuulus. cum ergo anima ipsa nuda immediatè torqueatur, maximus debet esse ille dolor ex parte patientis; nunc enim non tam anima, quàm corpus torquetur, & per corpus aliquis etiam dolor ad animam transit.

Quantum ad obiectum, si sibi est verus ignis, erit omnino acerrimus; cum ad hoc solùm sit institutus, vt sit instrumentum

tum iustitiæ diuinæ; si non sit ignis verus, erit aliquid multò horribilius, quale Deus parare potuit, qui potentiam suam in hoc ostendere voluit.

Quantum ad coniunctionem, maxima erit; nam hîc vbi sunt omnia corporalia, nō fit coniunctio, nisi per contactum extremitatum, & superficierum, at ibi animam ipsam intime pœna illa penetrabit.

Quamuis autem aliquo modo omnes admittant, pœna Purgatorij esse maiores pœnis huius vitæ, tamē dubium est quomodo hoc intelligatur; nam B. Thomas in 4. dist. 20. q. 1. art. 2. docet duo. PRIMO, pœnam damni esse maximam pœnarum, tam quæ in Purgatorio, quàm quæ in hac vita reperiri possint. SECUNDO, dicit, minimam pœnam Purgatorij esse maiorem maxima pœna huius vitæ.

PRIMUM probat, quia sicut possessio desiderati boni gignit gaudium, ita absentia desiderati boni gignit dolorem. Sed bonum, quod animæ Purgatorij desiderat, est summum, & desiderium etiam est maximum; intellectus enim clarissimè cognoscit, quàm magnum bonum sit videre Deum, & appetitus tum naturalis, tum etiam infusæ caritatis exerit vires intensissimus est, nec impeditur à mole corporea, & sensibilibus delectationibus, vt in hac vita exempla dari possunt, vt quis vehementissima fame vexaretur, vel arderet siti intolerabili, & videret ante se mensam instructam optimis cibis, dulcissimoque vino, nec posset quidquam attingere, & tamē sciret alioqui sibi parata illa omnia fuisse.

Probat deinde SECUNDUM S. Thomas, quia omnis, qui in Purgatorio degit, cruciatur saltem hac pœna damni, quæ est omnium maxima; ergo minima pœna Purgatorij est maior, quàm sit maxima pœna huius vitæ.

At B. Bonaventura in 4. dist. 20. artic. 1. q. 2. docet PRIMO, pœnam damni in Purgatorio non esse maiorem omni pœna, siue Purgatorij, siue huius vitæ. SECUNDO docet, Purgatorij pœnas esse maiores pœnis huius vitæ, solum in hoc sensu, quia maxima pœna Purgatorij est maior, quàm sit maxima pœna huius vitæ, licet aliqua pœna Purgatorij reperiat minor aliqua pœna huius vitæ. Quæ sententia mihi placet, nam licet absentia summi boni ex se generet in amante summam tristitiam, tamen in Purgatorio mitigatur hæc tristitia, & le-

& leuatur magna ex parte propter certam spem illius boni acquirendi; ista enim certissima spes affert incredibile gaudium, & quò magis propinquat finis illius exilij, tantò magis gaudium crescit. Itaque solùm in inferno pœna damni est summa, quia est annexa desperationi certissimæ, & de hac loquitur Chrysostomus homil. 24. in Matthæum, cùm mille Gehennas dicit nihil esse, si conferantur cum amissione diuini conspectus; & Augustinus, qui in Enchiridio, cap. 112. dicit, minimam pœnam damni, si tamen æterna sit, maiorem esse omnibus pœnis huius vitæ.

DICIS; At damnati non diligunt Deum, ergo non cupiunt videre. **RESPONDEO,** non diligunt Deum propter Deum, sed tamen propter seiplos coguntur conspectum eius ardentissimè diligere, quia intelligunt in visione Dei consistere suum summum bonum.

Confirmatur hoc argumentum. **PRIMO,** quia si pœna damni esset grauissima, etiam in Purgatorio, sequeretur, Patres in limbo passos fuisse grauissimam pœnam: quod adedò falsum est, vt Lucæ 16. dicat Abraham diuiti damnato de Lazaro: *Tu cruciaris, hic vero consolatur.* Et B. Augustinus epist. 99. negat, posse intelligi de S. Patribus illud Actor. 2. *Solutis doloribus inferni*, quia nimirum non in doloribus, sed in requie illos Christus inuenerit. Et B. Gregorius lib. 13. moral. cap. 22. dicit, Patres in inferno non tormeta vlla, sed requiem habuisse.

Confirmatur **SECUNDO,** quia Augustinus, Gregorius, Beda, Anselmus, & Bernardus, cùm dicunt, pœnam Purgatorij esse maiorem omni pœna huius vitæ, disertè loquuntur de pœna ignis, per quam intelligunt omnes pœnam sensus, non damni.

Alterum dictum Bonauenturæ, probatur **PRIMO,** quia ex certis reuelationibus constat, aliquorum pœnam esse tam exiguam, vt nihil pati videantur, quales sunt illi, qui albis vestibus induti, visi sunt in locis amœnis & lucidis, apud Bedam lib. 5. hist. cap. 13.

SECUNDO probatur, quia potest fieri, vt quis moriatur, nullum debitum secum ferēs, nisi vnus verbi otiosi: at incredibile videtur, propter vnum solum otiosum verbum pati debere aliquem supplicia grauiora omnibus pœnis huius vitæ.

TERTIO,

TERTIO, quia licet sit quæstio; An pœnæ Purgatorij semper crucient æquè grauitèr, ab initio vsque ad finem purgationis? An verò paulatim minuantur, donec finem accipiant? tamen probabilior sententia est, paulatim remitti; hinc autem sequitur, non quamlibet Purgatorij pœnam esse maiorem maxima pœna huius vitæ, nã pœna illa Purgatorij, quæ est prope finem, debet esse ad eò remissa, vt ampliùs remitti non possit; hinc autem pœnæ inueniuntur intensissimæ, quæ plurimùm remitti possent.

Quòd autem pœna Purgatorij paulatim remittatur, probatur; nam S. Bernardus in vita S. Malachiaë scribit, oranti Malachiaë pro sorore defuncta, ipsam defunctam ter apparuisse. Primò, in veste nigra, & extra Ecclesiam. Secundò, in veste subfusca, & intra limen Ecclesiæ. Tertiò, in veste alba, & ad ipsum altare cum ceteris Sanctis. Ex quibus ipse intellexit, animam sororis paulatim remittentibus se pœnis ad finem purgationis venisse. Et similes multæ visiones adferri possent.

CAPVT XV.

Suffragia Ecclesiæ defunctis prodesse.

QUATUOR explicanda sunt de suffragiis defunctorum. PRIMVM, an suffragia viuorum profint defunctis. SECVDVM, quot sint genera suffragiorum. TERTIVM, à quibus fieri possint. QUARTVM, quibus profint.

DEPRIMO, hæretici huius temporis omnes, & alij veteres, quos citauimus initio huius disputationis, negant, prodesse defunctis viuorum suffragia. Quòd autem profint, probari potest Scripturis, Conciliis, Patribus, & apparitionibus animarum, quæ omnia peti debent ex prima quæstione. Quibus addenda est ratio, quam tunc non attulimus, quia præsupponebat Purgatorium esse, quod nondum erat demonstratum.

Ratio est Petri Cluniacensis in epistola contra Petrobricianos: Ecclesia tota est vnum corpus, cuius caput est Christus, ergo debet habere communicationem tam capitis cum membris, quàm membrorum inter se; nam, vt dicitur i. Cor.